

VAN BOTERBERG TOT SUPERHEFFING

1974

Jaar	Melkveehouders / koeien	Melkkoeien x 1000	Melk/vet /eiwit gem. / koe	Melkgeld cent/kg.	Melk Mln. kg	Kaas ¹⁾ mln. kg.	Boter ¹⁾ mln. kg.	Boterberg mln. kg.	M-Melkp. mln. kg

1) Productie / consumptie / export

1974			
1974-01-09	LC	PZ. v. Dam: ‘Zuivelindustrie rekent op meer melk in 1974’	
1974-01-12	LC	Over boek Produktschap: „ <i>Beeld van de Nederlandse zuivel</i> ”	
1974-02-20	NvhN	FNZ. Schelhaas-1: „Nederland kan Europese zuivelschuur worden”	
1974-02-25	ZZNB	FNZ. Schelhaas-2: ‘Perspectieven melkveehouderij’	
1974-06-27	LC	PZ. Conflict om minimum melkprijs in zuivel met minister Lubbers	
1974-08-07	NvhN	Boterberg gestegen tot 250.000 ton	
1974-08-08	LC	Boeren-furie – onrust onder boeren	
1974-08-31	LC	Ingezonden: ‘Vleesberg uit Amerika’?	
1974-08-07	LC	Boterberg van EEG op hoogste punt seizoen	
1974-09-30	LC	Afscheid voorzitter B. v Dam / ‘Melk mag niet zeven cent duurder worden’	

1974

Leeuwarder Courant 1974-01-09

(met enige gegevens uit de PZC van 1974-01-14)

Zuivelindustrie rekent op meer melk in 1974

DEN HAAG - Ons land heeft een goede zuivelindustrie. „Dit is een industrie, die voor haar ontwikkelingsmogelijkheden onafhankelijk is van hetgeen het buitenland ons als energiebron of als grondstof op welke voorwaarden dan ook belooft te leveren. De bedrijfstak verschaft aan 30.000 mensen werk en indirect aan enkele honderdduizenden. Deze industrie maakt een groep belangrijke voedingsmiddelen en brengt daarnaast nog een exportpakket voort, dat in 1973 voor bijna 2.5 miljard gulden aan deviezen heeft opgeleverd”. aldus ir. B. van Dam, voorzitter van het bestuur van het *Produktschap voor Zuivel* in zijn nieuwjaarsrede.

De melkproductie heeft in 1973 9,33 miljard kg bedragen. Dit is 380.000 ton of ruim vier procent meer dan in 1972. De melkveestapel is daarmee gegroeid tot 2,1 miljoen dieren. De stijging van het aantal melk- en kalfkoeien met 130.000 stuks (6 procent) is groter geweest dan ooit in enig jaar is voorgekomen. Dit is vooral het gevolg van structurele veranderingen die zich in de melkveehouderij hebben voltrokken. Men houdt rekening met een verdere uitbreiding van de melkproductie, in 1974 mogelijk meer dan 0,6 mln. Kg melk meer dan in 1963 en melkveestapel met naar schatting 100.000 dieren.

De kaasverkopen in het buitenland blijven een stijgende lijn vertonen. In 1973 werd ruim 210.000 ton geëxporteerd, waarvan het grootste deel naar Duitsland werd verkocht. Nadat Engeland tot de EEG was toegetreten, nam de kaasexport naar dit land met ongeveer 30 procent toe. De waarde van de kaasexport bedroeg in 1973 f 825 miljoen, tegenover f 750 miljoen in 1972.

Ook de boterexport nam in 1973 toe, nl. met 7000 ton tot 170.000 ton. Een exportstijging vond ook plaats bij de gecondenseerde melk, de magere melkpoeder. Dit laatste vooral naar Amerika.

Leeuwarder Courant, 1974-01-12

Over een door het Produktschap uitgegeven boek:

„Beeld van de Nederlandse zuivel”

DE VEEMARKT

Het Produktschap voor Zuivel heeft een structuurstudie laten maken van de zuivelindustrie. „Beeld van de Nederlandse Zuivel” heet het boek van zo’n 600 bladzijden - het is voor twintig gulden te krijgen bij het secretariaat van het produktschap. Ir. B. van Dam, kan dit werk als een soort monument op zijn carrière als voorzitter van het produktschap zien.

In een commentaar op het boek heeft ir. Van Dam gezegd, dat uit de studie van Ir. E. J. Mulder ¹de conclusie getrokken kan worden, dat concentratie in de zuivelindustrie niet aantoonbaar tot een betere melkprijs voor de boer heeft geleid. Ir. Mulder heeft namelijk uitgevonden,

1 In onderstaande Google verwijzing – verder niets over gevonden – heeft men het over auteur D.E. De Roon ?

dat organisaties, die meer dan één fabriek exploiteren, gemiddeld evenveel melkgeld uitbetaalden als het gemiddelde van alle fabrieken. Overigens dekken de woorden van ir. Mulder het commentaar van ir. Van Dam niet helemaal omdat hij wat meer reserve in acht neemt ten opzichte van de conclusie.

Niettemin klopt het commentaar niet en evenmin is de suggestie van Ir. Mulder juist. De concentratie in Friesland heeft tot de opheffing geleid van tientallen kleine fabrieken, die op een gegeven moment niet meer met de melkprijs mee konden komen. Zij lieten soms volkomen uit het lood geslagen balansen achter bij hun opheffing. De fabrieken, die op het einde van de baan waren, hadden doorgaans geen enkele reserve meer en de boeren moesten feitelijk ter bede ondergebracht worden bij andere fabrieken, die dan op hun beurt aan het investeren moesten. Die investeringen bleken per kilo melk lager te zijn naarmate de fabriek groter was.

In Friesland bestaat geen enkele aanwijzing, dat nieuwe grote fabrieken duurder zouden werken dan oude kleine fabrieken. De laatste jaren komt uit de cijfers echter duidelijk naar voren, dat de kleine fabrieken niet mee kunnen komen in de melkprijs, zij het dat Opeinde daarop een uitzondering vormt. Kleine fabrieken kunnen uiteraard binnen een concentratie een zinvol bestaan leiden bij de produktie van aparte levensmiddelen, waarvoor geen grote vraag bestaat.

De heren Van Dam en Mulder hadden even op het kerkhof moeten kijken om te zien in welke categorie de slachtoffers zijn gevallen. Ze hadden dan gezien, dat hun methode tot het vaststellen van de invloed van de concentratie op de melkprijs op zijn minst enige aanvulling behoefde. Nu de concentratie in Friesland op een oor na gevild is, (??) laten we ons door een dik boek niet de pret ontnemen, ook eens gelijk te hebben gehad.

Ir. Van Dam heeft het boek met zijn commentaar wel midden in de belangstelling geplaatst en misschien verdient het dat ook wel. Zijn commentaar leidde ons onmiddellijk naar de bladzijden 71 tot 102, waar Ir. Mulder aan het werk is. De cijfers gaan tot 1970 en we zullen het boek snel moeten lezen om zijn stormachtige veroudering voor te blijven. [...]

1974 Boek Produktschap voor Zuivel

Beeld van de Nederlandse zuivel: een structuurstudie

Bibliografische gegevens

Titel	Beeld van de Nederlandse zuivel: een structuurstudie
Auteurs	D.E. de Roon, B. van Dam
Bijdragers	Produktschap voor Zuivel (Netherlands),
Uitgever	Produktschap voor Zuivel, 1974
Lengte	427 pagina's

H. Schelhaas Nederlandse Zuivelbond FNZ :

„Nederland kan Europese zuivelschuur worden”

(Van een onzer verslaggevers)

„Nederland kan de melkschuur van Europa, en samen met Ierland, Denemarken. Noord-west-Frankrijk en Nieuw Zeeland van de wereld worden. Als de Europese Gemeenschap blijft bestaan zal de huidige expansieve groei van de Nederlandse melkveehouderij de komende jaren doorgaan. Nog lang niet alle troeven zijn uitgespeld en een verdere versterking van de positie der Nederlandse melkveehouderij is zeker mogelijk.”

Dit zei drs. H. Schelhaas secretaris ² van de *Koninklijke Nederlandse Zuivelbond (FNZ)*, gisteren op de Veehouderijdag in Groningen. Annex met die functie ziet hij de strijd tegen het voedselprobleem in de wereld, waarvan het eiwittekort de kern vormt.

Volgens drs. Schelhaas is de melkproduktie een efficiënte eiwitproduktie, bijvoorbeeld drie tot vier keer zo efficiënt als de vleesproduktie.” Veel melkeiwit gaat nog steeds verloren, zoals in Frankrijk, waar de wei nog steeds een afvalprodukt van de kaas is.

Naar het oordeel van de heer Schelhaas is het verlenen van voedselhulp niet alleen een overheidstaak, maar ook een zaak van de Europese zuivelorganisaties.

Voor de Nederlandse melkveehouderij ziet hij naast de positieve kanten („gunstige” prijsontwikkeling, meer aanvragen voor rentesubsidies en veel minder bedrijfssluitingen) ook enkele wolkjes verschijnen. Zoals: het zuiveloverschottenprobleem (voor Nederland nog niet zo acuut), het wereldvoedselvraagstuk, de opkomst van vervangingsmiddelen, het arbeidsvraagstuk en als ernstigste kwestie de crisis binnen de EEG, waar Frankrijk voortdurend dwarsligger blijkt te zijn.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1974-02-25

FNZ. H. Schelhaas: ‘Perspektieven melkveehouderij’

„De Nederlandse melkveehouderij kan zich ontwikkelen in de schaduw van de achtergebleven structuur van de Europese melkveehouderij De EEG-melkveehouderij houdt als het ware een paraplu op voor de Nederlandse melkveehouderij. De buien vallen eerst in de gebieden met een achtergebleven structuur. Er moet heel wat gebeuren voor wij er serieus last, van krijgen”.

Gesteld werd dat het daarbij de Nederlandse melkveehouderij de laatste jaren niet slecht is gegaan. De grotere weidebedrijven in Noord-Nederland hebben volgens gegevens van het LEI in de jaren 1971 t/m 1973 arbeidsinkomens gehaald tussen de f 35.000,- en f 40.000.

Ook nationaal en economisch is de melkveehouderij een groeier. De melkproduktie stijgt de laatste jaren in Nederland met zo’n 5 tot 8 % per jaar. De exportopbrengsten stegen van f 1,16

2 Schelhaas secretaris FNZ. ?? Naar mijn gegevens was in die tijd de heer E. vd. Wiel (1954 – 1974) en de heer W. M. Dijkstra (1974- ??) secretarissen van de FNZ. Mogelijk in 1974c een interim ???

miljard in 1968 tot f2,4 miljard in 1973, dat is een stijging van ruim 100 %, terwijl de opbrengst van de gehele Nederlandse export steeg met circa 60 %.

Het bovenstaande maakte Drs. H. Schelhaas, secretaris van de *Koninklijke Nederlandse Zuivelbond* FNZ, zijn gehoor duidelijk tijdens een inleiding die hij op 19 februari jl. hield voor de gezamenlijke veehouderijcommissies van de standorganisaties in Groningen.

Overschotten

Momenteel kent de zuivelmarkt nauwelijks overschotten. Eind maart zal nog slechts de minimaal benodigde voorraad van ca. 100.000 ton boter aanwezig zijn, en naar schatting een zelfde hoeveelheid mager melkpoeder. De laatste is, aldus de heer Schelhaas, gezien het schreeuwende eiwittekort een te verwaarlozen hoeveelheid. De Nederlandse kaasmarkt ziet er zelfs zeer gezond uit. Eind januari was de kaasvoorraad ruim 8.000 ton lager dan vorig jaar. De binnenlandse afzet steeg in 1973 met 4 %, de export met 11 %. Het ziet er naar uit dat dit jaar dezelfde groeipercentages gehaald kunnen worden. Dit betekent dat de Nederlandse kaasproductie dit jaar zonder moeilijkheden met ca. 31.000 ton zal kunnen toenemen.

De consument profiteert in ruime mate van het bestaan van de overschotten. Indien er bijvoorbeeld in het afgelopen jaar geen ruime voorraden zouden zijn geweest zou met het oog op de situatie op de wereldvoedselmarkt een zuivelproductentekort zijn opgetreden met ongetwijfeld prijsverhogingen, vergelijkbaar met die van bijvoorbeeld de margarine. Nu kan gesproken worden van een rustige zuivelmarkt ontwikkeling.

Leeuwarder Courant 1974-06-14

FNZ-secretaris:

Dit jaar geen **boterberg**

DEN HAAG — Een nieuwe **boterberg** in de **EEG** is dit jaar zeer onwaarschijnlijk; eerder is een schaarste aan boter mogelijk. Dit zegt de econoom drs. H. Schelhaas, adjunct-secretaris van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ, in een marktoverzicht. Drs. Schelhaas rekent op een voortgaande expansie van de kaasindustrie.

Leeuwarder Courant 1974-06-27

Minister Ruud Lubbers genegeerd

Conflict om minimum melkprijs in zuivel

DEN HAAG - Het *Produktschap Zuivel* zet zijn streven naar verhoging van de minimumprijs voor verpakte volle melk met drie cent door. Woensdag besliste het bestuur dat deze prijs van 74 op 77 cent per liter moet komen. Minister Lubbers (economische zaken) heeft daarentegen laten weten slechts een verhoging tot 76 cent goed te zullen keuren.

Dit besluit werd door het Produktschap genomen na veel discussies, waarin vooral de rol van het Produktschap bij het totstandkomen van de melkprijzen aan de orde werd gesteld. Het eigenlijke probleem, de verslechterde positie van de zogenaamde straatmelkhandel, die terrein

verliest mede door het leveren van de zuivelindustrie van laaggeprijsde melk aan de supermarkten, dreigde op de achtergrond te raken.

Met name de vertegenwoordigers van de melkhandel vonden dat het Produktschap niet moest wijken voor het afwijzende standpunt van minister Lubbers. Voorzitter ir. Barend van Dam betoogde dat het schap bevoegd is een verhoging van drie cent vast te stellen. De minister kan die alleen afkeuren als dat strijdig is met de wet of het algemeen belang. Van beide kan geen sprake zijn, vooral als een stijging van twee cent wel wordt aanvaard.

De melkhandel vindt een verhoging van twee cent te laag. Van die zijde werden suggesties gedaan voor het aangaan van een kort geding tegen minister Lubbers, omdat deze overtredingen van het ordelijk economisch verkeer zou uitlokken of bevorderen. Het bestuur zal in ieder geval een gesprek met de bewindsman aanvragen over de procedure van overleg bij de vaststelling van de minimumprijzen.

Felle discussies werden gevoerd over de bescheiden rol die het produktschap speelt bij de prijsvaststellingen. Van werknemerszijde werd de ondernemers verweten dat zij zaken als deze buiten het Produktschap om regelen, waarmee het bestaan van dit PBO-organ rechtstreeks is gemoeid. Voorzitter Van Dam zei dat de melkprijzenchaos die nu bestaat, begonnen is toen de ondernemers rechtstreeks met de minister regelingen gingen maken.

Nieuwsblad van het Noorden 1974-08-07

Boterberg gestegen tot 250.000 ton

(ANP). De boterberg in de Europese Gemeenschap is gegroeid tot ruim 250.000 ton. Alleen al in het tweede kwartaal van dit jaar werd 150.000 ton boter opgeslagen in de koelhuizen. Ook de voorraad opgeslagen magere melkpoeder is de kwart miljoen ton gepasseerd. De zuivelbedrijven in de EEG-landen verwerkten dit eerste half jaar nauwelijks meer melk dan in de eerste helft van 1973, maar er zijn aanwijzingen dat de vraag een verzadigingspunt heeft bereikt. In alle lidstaten (met uitzondering van Engeland) vermindert het boterverbruik.

De kaasconsumptie schijnt voorlopig haar hoogste stand te hebben bereikt. Een bijkomende factor is dat door de importstop van Italië veel melk overbleef, die ook nog eens verwerkt moest worden.

Leeuwarder Courant, 1974-08-08

Boeren-furie – onrust onder boeren

HET KABINET-Den Uyl krijgt door de boeren-furie onverwacht nog een hete zomer. De boeren hebben overheid en burgers hardhandig aan het verstand gebracht, dat het zo niet langer gaat. Honderd trekkers op een kruispunt zijn kennelijk overtuigender dan honderd preken van boeren-bisschoppen en dure agrarische voorlichters. Zulke wilde acties zijn een uiterste

middel, dat snel zijn effect verliest en averechts kan gaan werken. Maar ieder weet nu hoe laat het is. De boeren en tuinders hebben ontdekt dat ze niet zo machteloos waren als ze vaak dachten. Dat nieuwe gevoel van „green power” heeft sommigen wat dronken gemaakt.

De nood der boeren is niet nieuw. Al jaren is er een gedwongen uittocht uit de boerenstand gaande. Al jaren zijn zij in welvaart en welzijn achtergebleven, terwijl zij steeds meer geld, arbeid, kennis en energie in hun bedrijf moesten steken. Zij moeten een sociale en technische revolutie verwerken en hebben tegelijk hun productie en de Nederlandse export sterk verhoogd. In ruil daarvoor hebben zij een onevenredig zware tol moeten betalen aan de opwaardering van de gulden en de oliecrisis. Dat lijkt op boete naar prestatie.

Deze boerenopstand is ook een onbetaalde rekening van de inflatie. Het is wellicht nog maar een begin. De galopperende geldontwaarding zal telkens weer andere groepen in het geweer brengen. Dr. Jelle Zijlstra heeft herhaaldelijk gewaarschuwd, dat inflatie de democratie ondermijnt. Het respect voor wet en orde heeft door de wilde boerenacties weer een geduchte knauw gekregen. Er hadden ongelukken kunnen gebeuren en er zullen ongelukken gebeuren als de wet niet beter in acht wordt genomen. Dit zijn gouden dagen voor extremisten van links en van rechts, die het lak aan democratie en democratische spelregels hebben.

Achter deze boeren-furie zit een driedubbele vertrouwenscrisis: In de eerste plaats heeft een deel der boeren het vertrouwen in de eigen organisaties verloren. Dat zijn vooral jongere boeren. Zij begrijpen de taal en tactiek van hun voormannen vaak niet meer. Er gaapt een kloof tussen vergader- en werkboeren. Er zijn voormannen, die zoveel baantjes en functies hebben verzameld, dat zij als het gaat spannen hun taak niet naar behoren kunnen vervullen. De band tussen organisatie en achterban moet worden hersteld. Zonder eendracht gaat het niet. Die eendracht moet zaterdag blijken.

Er heerst onder de boeren – van huis uit meestal gezagsgetrouw – ook een vertrouwenscrisis jegens de overheid: De boeren menen dat „Den Haag” de belangen van de Nederlandse agrariërs in Brussel onvoldoende behartigt. Zij vinden dat de overheid hen te veel dwars zit met allerlei milieu-eisen en lasten en te weinig hulp biedt. Minister Van der Stee van landbouw heeft met zijn gestuntel hun vertrouwen verspeeld. Kan hij het nog herstellen?

De Nederlandse agrariërs worden Europa-moe en hebben weinig vertrouwen meer in het landbouwbeleid van de EEG. Zij vergeten, dat, de Nederlandse boeren tot dusver veel meer vóór- dan nadeel van de EEG hebben gehad. Bij al hun verwensingen tegen Brussel moeten zij blijven bedenken, dat wanneer de Europese landbouwmarkt verder ineen zou storten, mee door toedoen van ons land, dit een ramp voor de Nederlandse boeren en tuinders zou betekenen. Er worden in de EEG steeds minder landbouwproducten geconsumeerd en steeds meer geproduceerd. Naast de vleesberg verrijst al weer een boterberg.

De prijzen moeten met stukken omhoog, eisen de boeren. Dat zal de productie verhogen en de consumptie verder doen dalen.

Veel agrariërs plegen politiek nogal „rechts” te denken. Zij eisen echter socialistische oplossingen voor de kwalen van het kapitalisme. De overheid moet hen beschermen tegen het geweld van de vrije markt dat hen de das omdoet. Daarom is het niet zo verstandig van de boeren om zich zo fel te keren tegen dezelfde overheid, die met subsidies en steun over de brug moet komen en daarbij dezelfde burgers tegen zich in het harnas te jagen, die de hogere prijzen en subsidies moeten opbrengen.

De woede en wanhoop van veel boeren en tuinders zijn begrijpelijk. Als hun bestaan redeloos wordt kunnen mensen radeloos worden en radeloos gaan reageren. Toch moeten de problemen in redelijk, zakelijk overleg worden opgelost. De boeren moeten oppassen voor elementen die in troebel water vissen en instincten losmaken, die uiterst bedenkelijk zijn en herinneren aan zwarte jaren. Uit een sfeer van bedreiging en geweld kan niets goeds voor de mens voortkomen.

Veel boeren zien hun weg naar de toekomst geblokkeerd. Een deel van hen kan het niet bolwerken. Dat is een menselijk drama, waaraan in Nederland te weinig aandacht is geschonken. Een goede misoogst in de VS kan veel van de huidige boerenproblemen oplossen. Het begint daar in het Amerikaanse Midden-Westen al aardig op te lijken. Zo'n misoogst kan o.a. de prijzen van granen en vlees opdrijven. Zij zal ook nieuwe hongersnoden in India en Afrika veroorzaken. Zo waanzinnig zit deze wereld in elkaar. Als in de woedekreten der boeren, die voor hun materiële bestaan vechten, ook de kreten konden doorklinken van de miljoenen hongrigen, die voor hun naakte leven vechten, dan kunnen zij nooit luid genoeg klinken.

N.

Leeuwarder Courant 1974-08-07

Boterberg van EEG op hoogste punt seizoen

BONN - De „boterberg” in de EEG bedraagt nu ruim 250.000 ton. (Volgens de boterbrief van de firma Buisman bedraagt de totale voorraad per 1 augustus 290.000 ton). In het tweede kwartaal van dit jaar werd alleen al circa 150.000 ton boter opgeslagen in de koelhuizen. Volgens de *Zentrale Markt- und Preisberichtsstelle* in Bonn hebben de botervoorraden van de EEG de hoogste stand van dit seizoen bereikt. Ook de opgeslagen hoeveelheden magere melkpoeder hebben nu de kwart miljoen ton overschreden.

De zuivelbedrijven in de negen EEG-landen verwerkten in het eerste halfjaar weliswaar nauwelijks meer dan in hetzelfde tijdvak van 1973, doch er zijn aanwijzing dat de vraag een verzadigingspunt heeft bereikt. In alle lidstaten (met uitzondering van Engeland) vermindert het verbruik van boter. De kaasconsumptie schijnt voorlopig haar hoogste stand te hebben bereikt.

Leeuwarder Courant, 1974-08-31

Ingezonden: ‘Vleesberg uit Amerika’?

Op de voorpagina van uw blad van 24 augustus lees ik een paar berichten die een gewoon mens mens inziens slecht kan begrijpen. Het ene maakt melding van het feit, dat EEG-Commissaris Lardinois naar Amerika gaat vliegen omdat hij ongerust is over geruchten, dat de mais- en soyaoogst daar klein zal zijn. Het andere bericht maakt melding dat de vleesberg groeit naar 200.000 ton.

Nu is het toch moeilijk te begrijpen, vind ik, dat de Europese politici niet door hebben, dat onze vlees- en boterbergen, die we vaak voor bijna niets moeten verkopen, het gevolg zijn van het feit, dat we de Amerikanen voor dure prijzen van hun voedergranenbergen afhelpen.

(De voedselbergen in de EEG zijn niet het gevolg van duur voer uit Amerika, omdat rundvlees en boter slechts zeer ten dele geproduceerd worden op basis van geïmporteerde voeders. De bergen zelf zijn slechts enkele procenten van de totale produktie. De vleesberg maakt slechts twee tot drie procent van de totale rundvteesproduktie uit. Vorig jaar was er aanvankelijk een tekort, hetgeen tot snel stijgende prijzen leidde. Omdat de rundveehouders nog hogere prijzen verwachtten, hielden ze hun dieren vast tot ze vet dreigden te worden. Als iedere boer een dier een week langer houdt dan normaal, geeft dit al een marktverstoring. Toen het normale aanbod van vee met iets extra's op een gegeven moment toch weer aan de markt kwam, bleek deze markt niet meer te houden.

Vleesimporteurs hebben die toestand kennelijk zien aankomen. Zij vreesden dat de EEG-grenzen gesloten zouden worden en importeerden nog snel zo veel mogelijk vlees, waardoor de marktontwrichting nog verder toenam en een sluiting van de grenzen niet meer te voorkomen was.

Als commissaris Lardinois naar Amerika gaat om mais- en soya-export van Amerika open te houden, dan doet hij dat om de voedselvoorziening in Europa op gang te houden. Gevreesd moet namelijk worden, dat volgend jaar de prijzen van vlees sterk zullen stijgen, als de produktie ervan door de lage prijzen van het moment terugloopt. Hoge voerprijzen of tekorten zouden die teruggang nog verder stimuleren.

Voedseloverschotten zijn lastig maar tekorten zijn bijzonder vervelent. Politici, gewone mensen, proberen op de grens van de overschotten te blijven, maar de tien miljoen boeren, ook gewone mensen, in Europa hebben hun eigen calculaties, die doorkruist worden door de weersomstandigheden en soms door de politiek. Red.)

Leeuwarder Courant 1974-09-30

Melk mag niet zeven cent duurder worden³

Afscheid voorzitter B. v. Dam

RIJSWIJK - De verordening van het *produktschap zuivel*, waarbij de minimum-prijs voor verpakte volle melk met zeven cent per liter wordt verhoogd zal de vereiste goedkeuring van de minister, van Economische Zaken en van Landbouw niet krijgen. Het produktschap heeft dit informeel vernomen. Een formele mededeling van het ministerie van Landbouw zal nog volgen.

Om de nu ontstane situatie te bespreken gaat het produktschapsbestuur woensdag een extra-vergadering houden in kasteel Oud-Wassenaar. Die ongebruikelijke plaats is gekozen omdat het bestuur en anderen daar diezelfde middag afscheid zullen nemen van produktschapsvoorzitter ir. B. van Dam, die met pensioen gaat. Men zal nu voordat men aan dat afscheidsfeest begint eerst nog zaken moeten doen.

3 In de voorafgaande periode was er een 'conflict' ontstaan tussen het Produktschap en de regering, met name de minister van Economische zaken Ruud Lubbers, over de verhoging van de minimum melkprijs van – volle – consumptiemelk. Het was, wat ik begrijp, vooral een principiële kwestie. PZ. voorzitter v. Dam was van mening dat de minister het PZ. voortel *gewoon* moest over nemen, de minister besliste echter anders. Of dit mede de reden is geweest van het (onverwacht ?) opstappen van de heer van Dam, zonder regeling van een opvolger, is mij niet bekend. L.C. *De Veemarkt* schrijver merkte in zijn wekelijkse commentaar op dat de heer van Dam „zich had verslikt in de minimum melkprijs”.....(ZHN.)

1975

Provinciale Zeeuwse Courant, 1975-01-09

Zuivelexport steeg tot 3 miljard Melkproductie op weg naar 10 miljard kilo

RIJSWIJK (ANP) - Nederlandse melkkoeien hebben het afgelopen jaar het land en de wereld vijf procent meer melk geschonken dan in 1973, Nederlandse eters en drinkers hebben bijna 5,5 procent meer kaas en ruim 12 procent meer boter gegeten, maar 2,5 procent minder melk gedronken. De waarde van Nederlands zuivelexport is gestegen van f2,4 miljard tot f3 miljard.

Nederlandse melkproductie zal weldra de tien miljard kilo hebben overschreden. In 1974 was het nog 9,88 miljard kilo, 526 miljoen kilo of vijf pct. meer dan in 1973. Dit jaar zal er naar verwachting nog eens 400 miljoen kilo of vier pct. bijkomen, zodat de produktie 10.29 miljard kilo wordt.

Dit alles en nog veel meer is woensdag tijdens de eerste bestuursvergadering van het produktschap voor zuivel in het nieuwe jaar bekendgemaakt in een jaaroverzicht.

Voor de veehouders, heeft het produktschap uitgerekend, gaat de melk in het melkprijsjaar 24 maart 1974 - 1 februari 1975 gemiddeld f43,65 per honderd kilo opbrengen. Dat is minder dan de voor dat jaar gemiddeld geldende richtprijs van f44,70. In werkelijkheid plachten de veehouders echter de laatste jaren van hun fabrieken een à twee cent per kilo meer voor hun melk te ontvangen dan het produktschap had uitgerekend. Dat komt doordat de fabrieken ook de resultaten van nevenactiviteiten in hun uitbetalingsprijs laten doorwerken en door verschillen in taxatie van afschrijvingen, rente en bedrijfsrisico.

Dat er zoveel melk meer was kwam, net als in het voorgaande jaar, ook in 1974 weer doordat er zoveel meer koeien waren: er was een toeneming met 110.000 stuks of vijf pct. tot 2.210.000 melk- en kalfkoeien. Oorzaak daarvan was de verdere intensivering van de rundveehouderij, die gepaard is gegaan met een toeneming van de krachtvoergift per koe, een forse uitbreiding van de maisteelt en verandering in de huisvesting van het melkvee, met name door de bouw van ligboxenstallen. Dit jaar komen er naar verwachting nog eens 90.000 koeien bij.

De grotere aandacht voor haar maaltijden en behuizing is door de gemiddelde koe niet gehonoreerd met een aanzienlijk hogere melkgift: die liep met slechts 20 kilo per dier per jaar op tot 4.470 kilo.

Overheid tegen kuipje halfboter van 200 gram

RAALTE - De ministers van landbouw en economische zaken maken bezwaar tegen de wijze waarop het *Produktschap voor de Zuivel* halfvette roomboter op de markt wil laten brengen. Het Produktschap heeft zijn goedkeuring gehecht aan de halfboter van het *Nationale Boterbureau* in Raalte, dat het nieuwe produkt in kuipjes van 200 gram wil verkopen.

Roomboter, margarine en halvarine worden steeds verkocht in verpakkingen van 250 gram. Het gewichtsverschil is volgens de ministers visueel uiterst gering en ondanks die kleine lettertjes, die vertellen dat, er 200 gram in zit, vinden de ministeries de verpakking van halfboter misleidend voor de consument.

Als het Produktschap zou besluiten een verordening over de halfboter zodanig te wijzigen dat de verpakking wordt aangepast aan de andere produkten, zouden de ministers er geen moeite mee hebben.

Zoals bekend hebben de consumentenorganisaties ook al geprotesteerd tegen de afwijkende verpakkingen. Bovendien vinden zij dat halfboter geen nieuw produkt is en helemaal niet verkocht dient te worden. De zaak is nu voorgelegd ter arbitrage aan de ministers van justitie en sociale zaken.

Pleidooi voor 'uitstippen' van boter

UTRECHT (ANP) - In kringen van de zuivelhandel gaan steeds meer stemmen op om het rechtstreeks verkopen van boter uit het vat weer mogelijk te maken. Vooral in speciaalzaken is de belangstelling voor dit zgn. 'uitspitten' groot.

Dit blijkt uit een enquête, die de afdeling voor de detailhandel in boter, margarine, kaas of eieren heeft gehouden onder zuivelwinkeliers. De afdeling vraagt het *bedrijfschap detailhandel in melk en melk- en zuivelprodukten* er bij het *produktschap voor zuivel* op aan te dringen, het uitspitten van boter weer toe te staan.

Sinds 1952 is het alleen toegelaten verpakte boter aan de consument te verkopen. Dit uit overwegingen van marktordening en hygiëne. In 1958 werd een verzoek om het verlood op te heffen afgewezen. Een voordeel van het uitspitten van boter is volgens de afdeling dat de consument elke gewenste hoeveelheid kan betrekken. Verder zegt de afdeling dat uitgespitte boter verser is en dat de klant 'oude verkoopgewoonten' waardeert. Uiteindelijk zal het uitspitten van boter leiden tot een hoger boterverbruik, aldus de afdeling. Volgens haar is het uitspitten van boter alleen mogelijk in winkels en niet bij bezorging aan huis.

Nw. voorzitter PZ. drs. Harm Schelhaas

Leeuwarder Courant 1975-03-20

Harm Schelhaas voorzitter van Zuivelschap

DEN HAAG — Tot voorzitter van het Produktschap voor Zuivel is benoemd drs. Harm Schelhaas te Wassenaar. Drs. Schelhaas volgt ir. Barend van Dam op. De 44-jarige heer Schelhaas is geboren op 20 december 1930 in Hoozevee. Na de HBS te hebben doorlopen in zijn geboorteplaats, studeerde de heer Schelhaas economie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. In 1956 trad hij bij de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond F.N.Z. in dienst als economisch medewerker. In 1967-68 was hij, eveneens als economisch medewerker, verbonden aan de zuivelafdeling van de FAO in Rome. In 1968 keerde hij terug naar de FNZ, bij welke organisatie hij sinds 1970 als secretaris (en vanaf 1974 als plaatsvervangend algemeen-secretaris) belast is met economische aangelegenheden.

Leeuwarder Courant 1975-04-05

Zuivelschap steekt vaan der illusies op

DE VEEMARKT.

HARMEN SCHELHAAS is de nieuwe voorzitter van de Produktschap voor Zuivel.

Hij volgt de realistisch denkende Barend van Dam op; Schelhaas koestert illusies. Hij meent dat hij met het zuivelschap wat kan doen voor kleine boeren, kleine handelaren, kleine arbeiders in ondernemingsraden, kleine fabrieken en ander kleingoed. Waarschijnlijk staat hij op het standpunt dat de groten zichzelf wel helpen.

Als produktschapvoorzitter begint hij op een gelukkig moment, de hemel is bewolkt en er zijn grote spanningen voor de zuivelmarkt. Er moet dus wat gebeuren. Schelhaas zal wel wat op plannetjes broeden. Nadat Van Dam verongelukt is in de regeling voor de consumptiemelkafzet, zal Schelhaas deze afzet aanpakken. Dat zal dan wel het laatste zijn wat we van de plannen van Schelhaas horen.

Drs. Schelhaas wil het secretariaat van het schap ook meer diensten laten verrichten voor de aangeslotenen, zoals onderzoek op sociaal en economisch terrein en het behulpzaam zijn van ondernemingsraden. Met het uitspreken van dergelijke gedachten is hij wel op alle zere tenen tegelijk gaan staan. Die ondernemingsraden lopen de vakbonden in de zuivel wat voor de voeten, omdat ze zich constructief opstellen in de onderneming, terwijl linkse activisten liever een anti-kapitalistische opstelling ziet. Misschien merken de vakbonden er ook wel niet zoveel van, want die hebben het veel te druk om elkaar vliegen af te vangen, hetgeen rond de afsluiting van de cao toch wel tot enige zieligheden heeft geleid.

De gedachtengang van Schelhaas inzake de bergboerenregeling kan in Nederland in eerste instantie op enige sympathie rekenen. Aan regionale specialisatie van de melkveehouderij in de EEG zal niet te ontkomen zijn, maar de bergboerenregeling houdt de produktie in stand daar waar men de concurrentie niet meer aan kan. De EEG is met die regeling op de foute weg, zegt Schelhaas.

Nergens in de EEG hebben melkveehouders zich zo duidelijk kandidaat gesteld om voor de melk in de EEG te zorgen als de Nederlandse boeren voorzover ze niet in de randstad wonen. In de randstad verspelen de melkende boeren kapitalen omdat hun afzet niet afgestemd is op de mogelijkheden, die er zijn. Straks wordt daar ook nog om de een of andere reden een „bergboerenregeling” van kracht. In de Alpen krijgen de boeren uitkeringen, omdat ze 600 meter boven de waterspiegel zitten, mogen dan de boeren, die zes meter onder water zitten, ook niet wat beuren om het landschap in stand te houden?

Leeuwarder Courant, 1975-05-29

Schelhaas: ‘Zuivelberg dient snel opgeruimd’

Produktschap voor Zuivel

LEEWARDEN - „Bij het opruimen van dreigende zuivelvoorraden heeft voedselhulp prioriteit boven de verwerking van melkpoeder in het veevoer volgens het zogenaamde gevleugelde swijnenplan”. Dat was de samenvatting van drs. Harm Schelhaas, voorzitter van het *Produktschap voor Zuivel*, van de discussies in het bestuur over de toenemende voorraden. Het bestuur van het schap vergaderde gisteren in Leeuwarden bij de Frico en het bracht bezoeken aan de Friese Zuuvelbond en aan de CCF.

In de bestuursvergadering werd wel naar voren gebracht, dat het wegwerken van de overschotten via voedselhulp te lang zal duren. Het verwerken in het veevoer zal veel sneller gaan. Bij de EEG zal voorts de gedachte aanhangig gemaakt worden van de schoolmelkvoorziening. Een studiegcommissie van verschillende instellingen, die met het probleem te maken hebben, zal op korte termijn plannen uitwerken.

Een poging van bestuurslid Vzn Brenk om namens de middenstanders een verhoging van de melkprijs per half juni tegen te houden mislukte. De verhoging zou alleen de melkinrichtingen ten goede komen en niet de melkhandel. De minimummelkprijs gaat met een cent omhoog.

De heer Cees Schelling, *Voedingsbond NVV*, maakte van de gelegenheid gebruik om mee te delen, dat het Konsumentenkontakorgaan, waarin ook de vakorganisaties zitten, bij hem nog nooit aan de bel heeft getrokken om inlichtingen over melkprijzen. Hij zei dit naar aanleiding van een artikel in de LC, waarin verwondering over de houding van Konsumentenkontakt werd uitgesproken. De heer Schelhaas kon de houding van Konsumentenkontakt niet waarderen en meende dat dit orgaan wel eens overleg zou kunnen plegen.

Tussen het bestuur in de botercommissie van het schap bestaat verschil van mening over het uitspitten van boter in de winkels. Onderzoek heeft uitgewezen, dat dit reeds klandestien gebeurt en dat daarbij veel knoeierij voorkomt. De botercommissie wil dit uitspitten niet toe-

staan, omdat boter in de fabriek in lichtdichte wikkels behoort te worden verpakt omwille van de kwaliteit en de hygiëne.

Toegeven aan de eis tot het uitspitten is een hang naar valse romantiek zei dr. Francken namens de zuivelverkoopverenigingen. Het bestuur van het schap meende dat de afzet van boter er door bevorderd kan worden en het secretariaat zal een regeling op papier zetten. Dan kan men er altijd nog over praten, zei voorzitter drs. Harmen Schelhaas.

Leeuwarder Couraut 1975-08-14

Groen Europa vaart blind op nationalisme

beurtelings

drs. j. w. mares

hoofd voorlichting van landbouwschap te den haag

DE LAATSTE jaren is de stroom kritiek op het EEG-landbouwbeleid steeds groter geworden. Brussel, dat in de plannenmakerij van de Euromarkters voorbestemd was voor centrale machinekamer of de hersenkamer van de Europese éénwording, lijkt in de ogen der zwartkijkers nu op een geldverslindende Euro-moloch. De grote bedenkingen tegen met name het bommen geld kostend landbouwbeleid zijn tot in de politieke sferen doorgedrongen. Elk EEG-land dat zichzelf respecteert heeft vraagtekens geplaatst bij de huidige landbouwpolitiek in de gemeenschap.

De **Duitse Bondsrepubliek** heeft de kat in Brussel de bel aangebonden. Bondskanselier Schmidt, het sterkste anti-inflatiewapen dat onze oosterburen tot nu toe in de strijd gebracht hebben, heeft landbouwminister Erti op oorlogspad gestuurd in 1974. Het resultaat van deze krijgstoet is verwoord in een balans van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, een stuk dat de Europese commissie - het dagelijks bestuur van de EEG - in februari jongstleden op tafel legde. Dit landbouwbeleid zal eind september, begin oktober worden besproken door de Europese ministers van landbouw.

DE LANDBOUW-politieke problemen zijn inderdaad van grote omvang. Natuurlijk staat de Europese landbouwintegratie aan grote kritiek bloot. Het gemeenschappelijk landbouwbeleid is in feite ook het trekpaard naar een Europees blok. Het meest kenmerkende is echter, dat de politieke leiders van de negen EEG-landen een fundamentele herziening van het landbouwbeleid nastreven maar in feite niet verder komen dan wat randwerk of het oppoetsen van politiek franjewerk. De enige drijfveer om het Europees landbouwbeleid te herzien is de enorme financiële rekening die menige regering zwaar op de maag ligt.

Toegegeven, het gemeenschappelijk landbouw-budget is niet gering en vraagt financiële offers. Aan de andere kant is angst ook een slechte raadgever zodat de fundamentele herziening van het beleid voorlopig waarschijnlijk niet te verwachten is. **Overigens slaan de kosten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid gelijk aan een half procent van het totale bruto inkomen in de EEG.** Men zou dit bedrag zelfs kunnen verdedigen als een verzekeringspremie voor een regelmatige en voldoende voedselvoorziening. Dat laatste is immers één der hoofddoelstellingen van de EEG zoals deze in het Verdrag van Rome neergelegd zijn.

UIT HET bovenstaande volgt de vraag, of een beleid alleen maar beoordeeld mag worden op het criterium der kosten. Er zijn meerdere doelstellingen voor het Europees landbouwbeleid uitgezet. Het zou van eerlijkheid getuigen als men nagaat of beoordeelt, hoe deze doeleinden

verwezenlijkt zijn of worden. In dit verband noemen we de voedselvoorziening tegen redelijke prijzen, de stabilisatie van de markt, verruiming van het handelsverkeer en redelijke inkomens voor de producenten.

Elk EEG-land pleegt wel enige verdraagzaamheid ten opzichte van de Brusselse kosten voor zover deze direct toevallen aan de eigen producenten of consumenten. Dat verklaart namelijk het feit dat Duitsland het gemeenschappelijk zuivelbeleid, dat toch al veertig procent van het landbouwbudget in de EEG opeist, op de operatietafel wil leggen. De echte Euro-Zuivelaars komen in dat land immers niet voor terwijl de Duitse Bondsrepubliek toch meebetaalt aan de zuiveloverschotten.

Soortgelijke nationalistische trekjes zullen ook opduiken als de Brusselse uitgaven teruggebracht worden. Het land waar de producenten of misschien de consumenten door de Brusselse besnoeiingen het meest getroffen worden is dan immers gauw bereid, nationale steunmaatregelen toe te passen. Een variatie op deze gedachte treft men in Frankrijk aan, waar de regering onder de vlag van sociale toeslagen een aanvulling aan de boer geeft, omdat de jongste Brusselse prijsverhogingen niet overeenstemmen met de regeringsbelofte, die aan de Franse boeren gedaan is.

DE VOORNAAMSTE kritiek op het geld verslindende Brusselse landbouwbeleid richt zich op het wegwerken van overschotten. Om het moeilijk te maken heet het dan officieel „structurele overschotten”. Men zal echter voortdurend met enkele vragen blijven zitten: wat is een overschot en wat heet structureel overschot? Een landbouwpolitiek zonder overschotten is nauwelijks mogelijk, omdat het agrarisch productieproces (een proces waarbij natuur, klimaat enzovoorts belangrijke rollen spelen) zelfs met Politieke instrumenten niet volledig in de hand gehouden kan worden.

Brussel wil in het kader van het gemeenschappelijk zuivelbeleid de producenten mee laten betalen voor de zuiveloverschotten (er dreigt een melkpoederoorlog van ongeveer 900.000 ton in de gemeenschap). Dat heet officieel financiële medeverantwoordelijkheid. Het zou eerlijker zijn om te zoeken naar een beleid, dat de bereidheid uitspreekt om werkelijke voedselhulp te bedrijven. Een dergelijk beleid vraagt dan wel offers van alle Europeanen en duldt niet dat de kosten ervan onder de mooie naam van financiële medeverantwoordelijkheid op de rug van een kleine groep producenten - in dit geval de melkveehouder - afgewenteld worden.

Leeuwarder courant 1975-08-21

Voorzitter zuivelschap:

Brussel laat zuivelmarkt links liggen

DEN HAAG - Ondanks een groot aantal voorstellen ma de EEG-Commissie met betrekking tot de zuivelmarkt is in Brussel zo goed als niets ondernomen voor verbetering van de situatie op de zuivelmarkt, aldus, drs. Harm Schelhaas, voorzitter van het *Produktschap voor Zuivel* woensdag op een openbare vergadering van het schap.

Anders dan verwacht werd, aldus drs. Schelhaas, is dit jaar de melkaanvoer in de EEG nauwelijks gestegen. In het eerste half jaar waren de afleveringen slechts 0,3 procent hoger dan vo-

rig jaar, een toeneming die nog geringer is dan de bevolkingsgroei. De wereldmelkproduktie vertoont eenzelfde beeld. De huidige minder gunstige gang van zaken op de zuivelmarkt kan dus niet verklaard worden uit de stijging van de melkproduktie. De oorzaken moeten elders gevonden worden.

Een belangrijke reden van de momenteel wat gedrukte zuivelmarkt noemde drs. Schelhaas de grote handelsvoorraden aan het begin van dit jaar. Een tweede belangrijke oorzaak van de huidige minder goede gang van zaken noemde hij de terugval van de export aan landen buiten de EEG. Zo bleef de Nederlandse afzet van kaas aan derde landen met 19.200 ton, circa 2.500 ton beneden die van vorig jaar, terwijl de export van gecondenseerde melk met 30.000 ton daalde tot 140.000 ton.

Leeuwarder Courant, 1975-09-18

Voorzitter Produktschap:

Inkomen veehouder hoogste voorrang in zuivelbeleid Europa

RIJSWIJK - Verbetering van de inkomenspositie van de melkveehouderij moet de hoogste voorrang hebben in het Europese zuivelbeleid. Drs. H. Schelhaas, voorzitter van het *Produktschap voor Zuivel*, zei dit tijdens de gisteren gehouden bestuursvergadering in een commentaar op de memorie van toelichting bij de Nederlandse Landbouwbegroting.

Geheel onaanvaardbaar noemde de heer Schelhaas het voorstel van de *Europese Commissie*, de individuele melkveehouders, mede aansprakelijk te stellen voor de Europese zuiveloverschotten. Hetzelfde oordeel velde hij over het plan van de commissie, het prijsbeleid te gebruiken om het evenwicht op de zuivelmarkt te herstellen.⁴

Veel positiever dan de Brusselse beleidsvoornemens vond drs. Schelhaas het voornemen van de Nederlandse minister van Landbouw, veelbelovende ontwikkelingen op het terrein van de afzet en verwerking van agrarische produkten te stimuleren. Ook wat de voedselhulp betreft is de instelling van de Nederlandse regering veel positiever dan die van de EEG, zo meende de Produktschapsvoorzitter.

Leeuwarder Courant 1975-09-19

Coberco beperk kaasproduktie nog extra

ZUTPHEN - De Verenigde Coöperatieve Melkindustrie Coberco in Zutphen, werkend in Gelderland en in Overijssel, heeft haar kaasproduktie nog wat verder beperkt dan met de landelijk werkende „*commissie produktiebeheersing kaas*” was afgesproken. De overgrote meerderheid van de Nederlandse kaasindustrie doet, via het overleg in deze commissie, dit jaar al geruime tijd aan de produktiebeheersing mee. In de achtweekse periode van 11 augustus tot 4 oktober is en wordt gemikt op een landelijke produktie van 27.200 ton per vier weken of ge-

4 Merk op dat dit 9 jaar later wel werd ingevoerd – de superheffing.....(ZHN.)

middeld 6.800 ton per week. Voor Coberco betekent dit een „produktierecht” van ruim 4.300 ton per vier weken, wat neerkomt op een beperking met 140 ton per week. In de twee weken tussen 1 en 13 september heeft Coberco haar produktie, naast die 140 ton, nog extra beperkt met 240 ton per week.

Volgens *Coberco* kan hierdoor een positieve invloed worden uitgeoefend op het prijsniveau van de jonge kaas. Bovendien kan een beperkte bijdrage worden geleverd aan de noodzakelijke vermindering van de kaasvoorraden in Nederland, die op 9 augustus ruim 61.000 ton bedroegen. Het zal volgens Coberco nodig zijn die voorraad het komende najaar met enkele duizenden tonnen te verminderen, opdat het komende voorjaar een meer evenwichtige situatie op de kaasmarkt zal ontstaan. Aan een landelijke regeling van het produktieniveau van kaas voor de komende maanden zal niet kunnen worden ontkomen, aldus Coberco.

De export van kaas naar EEG-landen heeft overigens de afgelopen week weer een redelijke omvang bereikt, zodat van de produktie van begin augustus af geen kaas meer noodgedwongen aan de voorraden is ingeteerd. Eén van de redenen van de produktiebeheersing is - naast de toegenomen Europese produktie in de eerste helft van het jaar - het terugvallen van de Nederlandse export gedurende diezelfde periode.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1975-10-17

Vijf jaar gratis melkpoeder

Produktschap zuivel geeft miljoen voor voedselhulp

Van onze redactie economie

RIJSWIJK - Het *Produktschap voor Zuivel* zal één miljoen gulden beschikbaar stellen ter financiering van activiteiten die erop zijn gericht voedselhulp aan ontwikkelingslanden een optimaal effect te geven. Dit besluit is door het bestuur genomen mede op grond van een door het produktschap ingestelde studiegroep, die zich verdiept in een aantal aspecten van het beschikbaar stellen van zuivelprodukten als voedselhulp.

Het bestuur onderschrijft de door de studiegroep gedane aanbeveling, dat stappen moeten worden ondernomen, opdat de EEG voor een tijdsduur van bijvoorbeeld vijf jaar de verplichting aangaat jaarlijks 200.000 tot 250.000 ton magere melkpoeder gratis voor de ontwikkelingslanden beschikbaar te stellen.

De studiegroep is tot deze aanbeveling gekomen op grond van de mede op schattingen van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) gebaseerde conclusie, dat de behoefte aan melkeiwit in de ontwikkelingslanden vrijwel onbeperkt is. Dit legt, aldus de studiegroep, de welvarende landen de morele plicht op om (ook in tijden van schaarste) gratis of tegen concessionele prijs melkeiwit in de vorm van magere melkpoeder beschikbaar te stellen.

Het bestuur is van oordeel, dat het Nederlandse zuivelbedrijfsleven op het stuk van voedselhulp óók een daad dient te stellen. Vandaar dat, is besloten tot het beschikbaar stellen van één miljoen gulden uit de algemene middelen van produktschap, die door de Nederlandse melkveehouders en door de zuivelindustrie gezamenlijk worden opgebracht.

Nagegaan zal worden of dit bedrag wellicht kan worden ingepast in een hulpprogramma van de Nederlandse regering. Met name gaan wat betreft de bestemming van het beschikbaar gestelde geld, de gedachten van het bestuur uit naar de aanschaf van mobiele apparatuur, met behulp waarvan in een ontwikkelingsland magere melkpoeder weer kan worden omgezet in melk: naar de financiering van de opleiding van voedingsdeskundigen, die de inpassing van melkeiwit in het voedingspatroon van de ontwikkelingslanden kunnen bevorderen, en naar de financiering van research op het gebied van de toevoeging, van vitamines en smaakstoffen aan magere melkpoeder